

מסכת ראש השנה

פרק ב

א. אם אינן מכירין אותו, משלחין אחר עמו להעידו. בראשונה
היו מקבלין עדות החדש מכל אדם. משקלקלו המינין, התקינו
שלא יהיו מקבלין אלא מן המכירים:

ב. בראשונה היו משיאין משואות. משקלקלו הכותים, התקינו
שיהיו שלוחין יוצאין:

ג. כיצד היו משיאין משואות, מביאין כלנסאות של ארז ארזין
וקנים ועצי שמן ונערת של פשתן וכורף במשיחה, ועולה לראש
הקדר ומצית בהן את האור, ומוליך ומביא ומעלה ומוריד, עד שהוא
רואה את חברו שהוא עושה כן בראש הקדר השני, וכן בראש הקדר
השלישי:

ד. ומאין היו משיאין משואות, מהר המשיחה לסרטבא, ומסרטבא
לגורפינא, ומגורפינא לחורון, ומחורון לבית בלתי, ומבית בלתי

לא זזו משם, אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש:

ה. חצר גדולה הייתה בירושלים, ובית יעזק הייתה בקראת, ולשם כל העדים מתכנסים, ובית דין בודקין אותם שם. וסעודות גדולות עושין להם בשביל שיהיו רגילין לבא. בראשונה לא היו זזין משם כל היום, התקין רבן גמליאל הזקן שיהיו מהלכין אלפים אמה לכל רוח. ולא אלו בלבד, אלא אף החכמה הבאה לילד, והבא להציל מן הדלקה ומן הגיס ומן הנחר ומן המפלת, הרי אלו כאנשי העיר, ויש להם אלפים אמה לכל רוח:

ו. פיצד בודקין את העדים. זוג שבא ראשון, בודקין אותו ראשון. ומכניסין את הגדול שבהן ואומרים לו, אמר, פיצד ראית את הלבנה, לפני החמה או לאחר החמה, לצפונה או לדרומה, כמה היה גבוה ולאין היה נוטה, וכמה היה רחב. אם אמר לפני החמה, לא אמר כלום. ואחר כך היו מכניסים את השני ובודקין אותו. אם נמצאו דבריהם מכונים, עדותן קימת. ושאר כל הזוגות שואלין אותם ראשי דברים, לא שהיו צריכין להן, אלא כדי שלא יצאו בפחי נפש, בשביל שיהיו רגילים לבא:

ז. ראש בית דין אומר מקדש, וכל העם עונין אחריו מקדש מקדש. בין שנראה בזמנו בין שלא נראה בזמנו, מקדשין אותו.

רבי אלעזר ברבי צדוק אומר, אם לא נראה בזמנו, אין מקדשין אותו, שכתב קדושהו שמים:

ח. דמות צורות לבנות היו לו לרבן גמליאל בטבלא ובכתל בעלייתו, שבהן מראה את ההדיוטות ואומר, הנה ראתה או כנה. מעשה שפאו שנים ואמרו, ראינוהו שחרית במזרח וערבית במערב. אמר רבי יוחנן בן נורי, עדי שקר הם. כשפאו ליבנה קבלו רבן גמליאל. ועוד פאו שנים ואמרו, ראינוהו בזמנו, וכליל עבירו לא נראה, וקבלו רבן גמליאל. אמר רבי דוסא בן הרכינס, עדי שקר הו, היאך מעידין על האשה שילדה, ולמחר פרסה בין שניה. אמר לו רבי יהושע, רואה אני את דבריך:

ט. שלח לו רבן גמליאל, גוזרני עליך שתבא אצלי במקלך ובמעוטיך ביום הפפורים שחל להיות בחשבונך. הלך ומצאו רבי עקיבא מצר, אמר לו, יש לי ללמוד שכל מה שעשה רבן גמליאל עשוי, שנאמר (ויקרא כג), אלה מועדי יי מקראי קדש, אשר תקראו אתם, בין בזמן בין שלא בזמן, אין לי מועדות אלא אלו. בא לו אצל רבי דוסא בן הרכינס, אמר לו, אם פאין אנו לדון אחר בית דינו של רבן גמליאל, צריכין אנו לדון אחר כל בית דין ובית דין שעמד מימות משה ועד עכשיו, שנאמר (שמות כד), ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל. ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים, אלא ללמד, שכל שלשה ושלשה שעמדו בית

דִּין עַל יִשְׂרָאֵל, הִרִי הוּא כְּבִית דִּינוֹ שֶׁל מִשָּׁה. נָטַל מִקְלוֹ וּמַעוֹתָיו
בְּיָדוֹ, וְהִלֵּךְ לִיְבֹנָה אֶצֶל רַבֵּן גַּמְלִיאֵל בְּיוֹם שְׁחַל יוֹם הַכַּפּוּרִים
לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹנוֹ. עָמַד רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וַיִּנָּשֶׁקוּ עַל רֹאשׁוֹ, אָמַר לוֹ, בֶּא
בְּשָׁלוֹם, רַבִּי וְתִלְמִידִי, רַבִּי בְּחֻכְמָה, וְתִלְמִידִי שְׁקִבְלָתָ דְּבָרִי: